

САНХҮҮГИЙН
ЗОХИЦУУЛАХ
ХОРОО

СЭНДБОКСЫН ОРЧНЫ ТОЙМ

2023 оны III улирал

АГУУЛГА

НЭГ.	ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧНЫ ТӨЛӨВ	1
ХОЁР.	СЭНДБОКСОД ТУРШИГДАЖ БУЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	2
2.1	Инсуртекийн үйлчилгээ	3
2.2	Репо хэлцэл зуучлалын үйлчилгээ	5
2.3	P2P зээлийн үйлчилгээ	7
2.4	Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ	8
ГУРАВ.	БОДЛОГО ЗОХИЦУУЛАЛТ	9

ХОЛБОО БАРИХ

САНХҮҮГИЙН ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО
ЗАХ ЗЭЭЛИЙН СУДАЛГАА, ХӨГЖЛИЙН ГАЗАР,
СЭНДБОКСЫН АЛБА

УТАС: 51-261106

И-МЭЙЛ: SANDBOX@FRC.MN

ХАЯГ: ЗАСГИЙН ГАЗРЫН IV БАЙР, БАГА ТОЙРУУ 3,
ЧИНГЭЛТЭЙ ДҮҮРЭГ, УЛААНБААТАР ХОТ, 15160

ЗОХИЦУУЛАЛТЫН ОРЧНЫ ТӨЛӨВ

Технологид суурилсан шинэ, шинэлэг санхүүгийн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг Зохицуулагч байгууллагын хяналт, зохицуулалт дор хязгаарлагдмал хүрээ, бодит орчинд, тодорхой цаг хугацаанд турших боломжийг олгож буй зохицуулалтын арга хэрэгсэл болох “Сэндбоксын зохицуулалт” 2021 оны 3 дугаар сард санхүүгийн зах зээлд нэвтрэн санхүү, технологийн компаниудад бүтээгдэхүүн үйлчилгээгээ турших боломжийг олгож байна.

2021.03.01–ний өдөр “Сэндбокс зохицуулалтын орчны журам” батлагдсан.

2022.12.30–ны өдөр Р2Р зээлийн үйлчилгээ, Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ, Инсуртек үйлчилгээ сэндбоксын орчинд

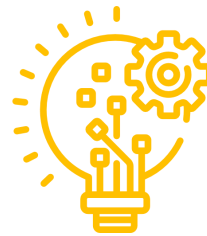

2023.04.03–ны өдөр “Сэндбокс зохицуулалтын орчны журам” шинэчлэн батлагдсан.

2021 оны 9 дүгээр сараас эхлэн Сэндбоксад оролцох хүсэлтийг хүлээн авч эхэлсэн.

2021.09.24–ний өдөр “Сэндбоксын зөвлөлийн дүрэм” батлагдан 2021.10.07–ны өдөр Зөвлөл байгуулагдсан.

2022.12.30–ны өдөр Дижитал бонд сэндбоксын орчноос гарч, Репо хэлцлийн үйлчилгээ нь сэндбоксын туршилтын хугацааг сунгасан.

2021.11.01–ний өдөр Цахим мөнгөнд суурилсан дижитал бонд,

2021.12.27–ны өдөр Санхүүгийн зохицуулах хорооны эрх зүйн байдлын тухай хуульд сэндбоксын зохицуулалтыг тусгасан.

2021.12.17–ны өдөр Репо хэлцлийн платформын үйлчилгээ тус тус сэндбоксын орчинд орсон.

2022.04.20–ны өдөр “Сэндбоксын алба” байгуулагдсан.

СЭНДБОКСОД ТУРШИГДАЖ БУЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ҮЙЛЧИЛГЭЭ

Сэндбоксоод ирүүлсэн хүсэлт, бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний төрлөөр

Сэндбоксын орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших 19 хүсэлт ирсэн бөгөөд эдгээрээс 6 бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг Сэндбоксын зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлж 5 бүтээгдэхүүнийг сэндбоксын орчинд орсноос 1 үйлчилгээ 1 жилийн хугацаанд туршигдаад гарсан.

Инсуртекийн үйлчилгээ

Инсуртекийн үйлчилгээ нь 2022.12.30-ны өдөр сэндбоксын орчинд орсон ба тус үйлчилгээ нь хэрэглэгч өөрийн хэрэгцээ шаардлага, эрсдэлд нийцсэн даатгалын бүтээгдэхүүнийг ямар нэгэн зуучлагчгүйгээр өөрөө сонгон хэрэглэх, мөн эрсдэлд суурилсан газрын зураглалыг хөгжүүлж,

1501

Бүртгэлтэй

287 даатгуулагч

5 хэлбэр

15 төрөл

Инсуртекийн үйлчилгээний платформд бүртгэлтэй 1501 харилцагч байна. Тус платформ нь смарт төхөөрөмж, жолоочийн хариуцлага, эрүүл мэнд, гэнэтийн ослын зэрэг 5 хэлбэр, 15 төрлийн даатгалын үйлчилгээг 287 даатгуулагчид хүргэсэн.

Эдгээр даатгалын бүтээгдэхүүнүүд нь нийт 935 сая төгрөгийн үнэлгээтэй бөгөөд нийт хураамжийн орлогын 0.7 хувийг смарт төхөөрөмжийн даатгал, 5.7 хувийг жолоочийн хариуцлагын даатгал, 91.9 хувийг эрүүл мэндийн даатгал, 1.7 хувийг авто тээврийн даатгал тус тус бүрдүүлж байна.

Смарт төхөөрөмжийн даатгал

0.7%

Авто тээврийн даатгал

1.7%

Жолоочийн хариуцлагын даатгал

5.7%

Эрүүл мэндийн даатгал

91.9%

Репо хэлцэл зуучлалын үйлчилгээ

“Мони маркет фанд” ХХК нь Репо хэлцэл зуучлалын үйлчилгээ нь 2021.12.17–ны өдөр сэндрокс орчинд мөнгөний захын зуучлалын үйл ажиллагаа явуулж эхэлсэн бөгөөд 2022 онд Сэндрокс зохицуулалтын орчинд турших хугацааг сунгах хүсэлтийг гаргаж тус хүсэлтийн дагуу 2022.12.30–ны өдрийн 05 дугаар зөвлөмж, Санхүүгийн зохицуулах хорооны даргын 557 дугаар тушаалаар сэндроксын хугацааг сунган 2 дахь жилдээ туршиж байна.

Худалдагч

845

удаагийн хэлцэл

Платформ

Худалдан авагч

149.3 тэрбум
төгрөгийн арилжаа

Өнгөрсөн хугацаанд репо хэлцэл зуучлалын платформ дээр 31 зээлдүүлэгч, 26 зээлдэгч оролцон нийт 149.3 тэрбум төгрөгийн 845 удаагийн арилжаа хийсэн байна. Мөн 2023 оны III улиралд мөнгөний зах нь нийт 39 удаагийн 19.1 тэрбум төгрөгийн илүүдэл нийлүүлэлт, 21 удаагийн 3.8 тэрбум төгрөгийн илүүдэл эрэлт байсан. Репо хэлцлийн платформоор хийгдэж буй зээлийн дундаж хугацаа 34 хоног, харин репо зээлийн дундаж хүү 18.5 хувьтай байна.

Репо зээлийн дундаж хугацаа

34 хоног

Репо зээлийн дундаж хүү

18.5%

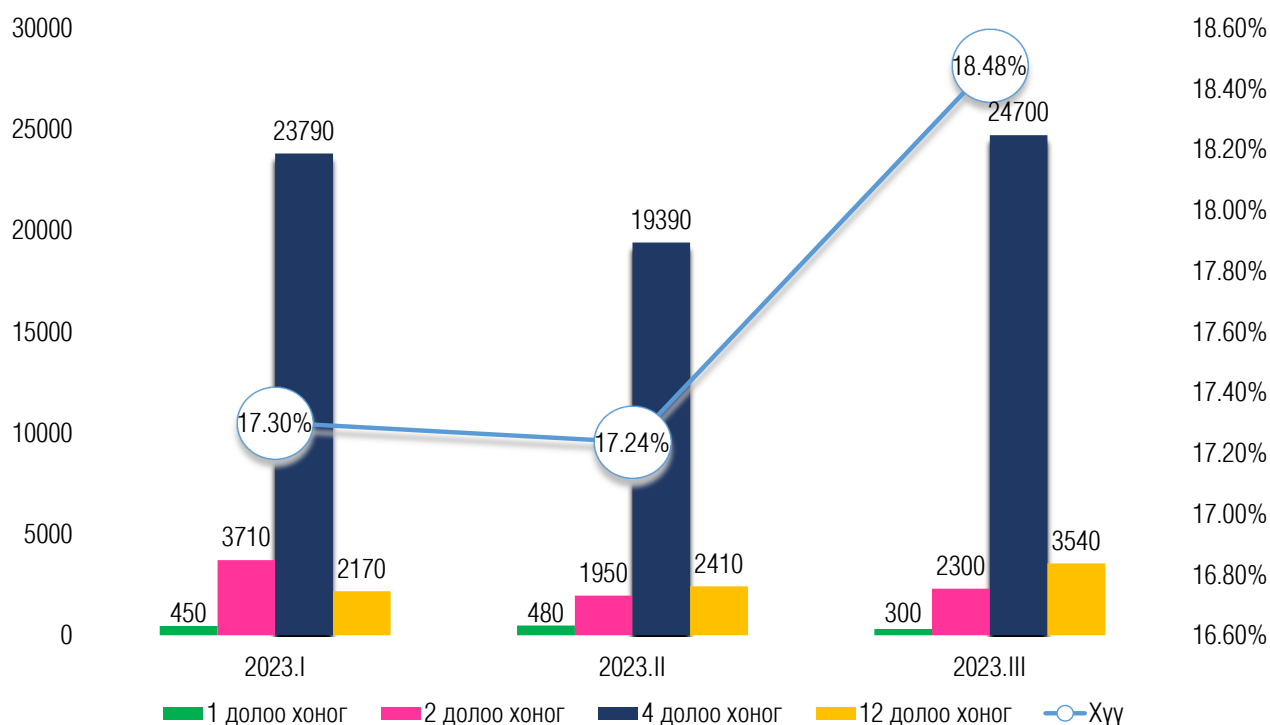
Мөнгөний зах зээлийн ерөнхий төлөв байдлыг илэрхийлэх статистик үзүүлэлтүүдийг доорх хүснэгтэд харууллаа.

Мөнгөний захын ерөнхий үзүүлэлтүүд

Хугацаа	Зээлдүүлэгчийн тоо	Зээлдэгчийн тоо	Арилжааны тоо	Арилжааны дүн	Дундаж хүү	Зээлийн дундаж хугацаа
1 сар	7	8	30	6,960,000,000	16.83	27
2 сар	16	13	63	12,330,000,000	17.42	39
3 сар	12	14	56	10,830,000,000	17.27	28
4 сар	11	10	31	5,860,000,000	16.76	25
5 сар	10	11	37	7,430,000,000	16.73	35
6 сар	13	14	49	10,960,000,000	17.84	33
7 сар	9	11	39	9,610,000,000	18.6	34
8 сар	10	16	57	14,220,000,000	18.2	38
9 сар	12	14	44	7,010,000,000	18.87	32
Нийт	–	–	406	85,210,000,000	18.48	32

Мөнгөний захын хүүгийн түвшин болон арилжааны дүнг зурагт харуулав. Мөнгөний захын арилжааг бүтээгдэхүүнээр нь ангилан харвал 1 долоо хоногийн хугацаатай репо зээлийн хэлцэл маш бага хийгддэг бол 4 долоо хоногийн хугацаатай репо зээл нь мөнгөний захын хамгийн эрэлттэй бүтээгдэхүүн байна. Тухайлбал 2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар хийгдсэн нийт репо хэлцлийн 80 хувийг 4 долоо хоногийн хугацаатай, 7.5 хувийг 2 долоо хоногийн хугацаатай, 11.5 хувийг 12 долоо хоногийн хугацаатай, 1 хувийг 1 долоо хоногийн хугацаатай репо хэлцлүүд тус тус эзэлж байна.

Мөнгөний захын хүүгийн түвшин ба арилжааны дүн, репо зээлийн хугацаагаар

Түүнчлэн мөнгөний захад репо зээл–2022 оны 3 дугаар улирлаас 2023 оны 2 дугаар улирлыг хүртэл буурч байсан хэдий ч 2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар зээлийн дундаж хүү 18.5 хувь болж өссөн дүнтэй байна.

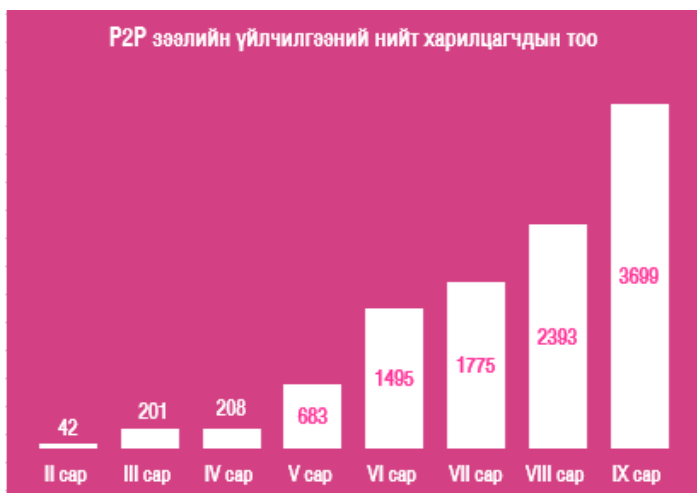
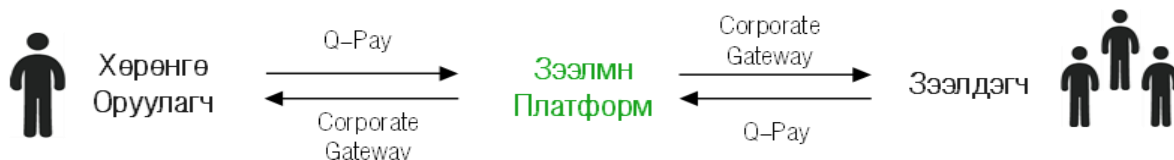
Мөнгөний захын хүүгийн түвшний дээд ба доод хязгаар

Репо зээлийн төрөл	2023.I	2023.II	2023.III	2023.IV	2023.V	2023.VI	2023.VII	2023.VIII	2023.IX
1 долоо хоногтой Репо зээл	17.10%	17.10%	17.30%	15.20%	15.20%	15.43%	15.43%	15.43%	17.00%
2 долоо хоногтой Репо зээл	16.80%	17.05%	17.45%	17.53%	15.84%	16.61%	18.57%	17.01%	18.50%
4 долоо хоногтой Репо зээл	17.27%	17.28%	17.23%	16.72%	16.50%	17.97%	18.56%	18.10%	18.97%
12 долоо хоногтой Репо зээл	17.76%	18.40%	17.88%	17.88%	17.82%	19.01%	18.94%	19.10%	19.86%

P2P зээлийн үйлчилгээ

P2P зээлийн үйлчилгээ нь 2022.12.30-ны өдөр Сэндбоксын орчинд орсон бөгөөд хиймэл оюун ухаан, блокчэйн технологийг зээлийн үнэлгээ, бүртгэлдээ ашиглан хөрөнгө оруулагч, зээлдэгч хоёрыг шууд

98.8%
зээлдэгч

1.2%
хөрөнгө оруулагч

P2P зээлийн үйлчилгээ нь 2023 оны 2 дугаар сараас эхлэн зах зээлд нэвтэрч эхэлсэн бөгөөд 2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар тус платформоор 3699 харилцагч P2P зээлийн үйлчилгээг хүртжээ. Эдгээр харилцагчдын 1.2 хувь нь хөрөнгө оруулагч, үлдсэн 98.8 хувь нь зээлдэгч байна.

Платформоор нийт 962.9 сая төгрөгийн зээл олгогдсон бөгөөд үүнээс 512.5 сая төгрөгийн зээл нь эргэн төлөгдөж P2P нийт зээлийн үлдэгдэл 450.4 сая төгрөг байна. Мөн P2P зээлийн сарын жигнэсэн дундаж хүү 2.0 хувь байгаа бөгөөд олгосон зээлийн багцын 87.3 хувийг 3 сараас бага хугацаатай, 10.9 хувийг 3–6 сарын хугацаатай, 1.8 хувийг 6–9 сарын хугацаатай зээл бүрдүүлж байна. Харин тус платформоор дамжсан хөрөнгө оруулалтын багцын 45.4 хувийг 1 жилийн хугацаатай, 54.6 хувийг 1 жилээс бага хугацаатай хөрөнгө оруулалт тус тус бүрдүүлж байна.

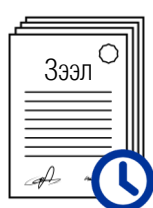

3–9 сарын хугацаатай

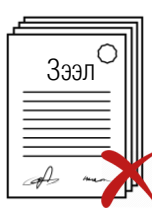
Хэвийн

100%

Хугацаа хэтэрсэн

0%

Чанаргүй

0.0%

P2P платформоор зуучлагдан олгогдсон нийт зээлийн үлдэгдэл нь бүгд хэвийн ангилалтай зээл байна.

эмэгтэй

64%

эрэгтэй

36%

P2P зээлийн үйлчилгээний нийт харилцагчдын 64.2 хувь нь эмэгтэй, 35.8 хувь нь эрэгтэй харилцагчид байна. Харин нийт харилцагчдын 55.9 хувийг 18–35 насныхан, 31.3 хувийг 36–45 насныхан, 10.6 хувийг 46–55 насныхан, 2.2 хувийг 55–аас дээш насныхан тус тус бүрдүүлж байна. Харилцагчдыг боловсролын түвшингээр ангилбал 62.1 хувь нь дээд, 4.2 хувь нь тусгай дунд, 27.4 хувь нь бүрэн дунд, 4.3 хувь нь дунд, 2 хувь нь бага боловсролтой байна.

Насны бүлгээр

18–35 нас

55.9%

36–45 нас

31.3%

46–55 нас

10.6%

55–аас дээш

2.2%

Боловсролын түвшингээр

Дээд

Тусгай
дундБүрэн
дунд

Дунд

Бага

62.1%

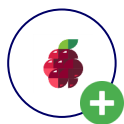
4.2%

27.4%

4.3%

2%

Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ

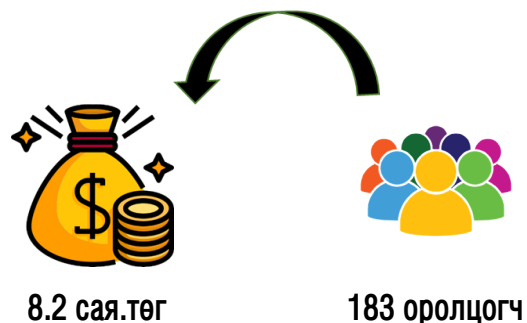
Хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээ нь 2022.12.30–ны өдрөөс эхлэн сэндбоксын орчинд орсон ба одоогоор урамшуулал, хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээг сэндбоксын орчинд туршин зээлд суурилсан хамтын санхүүжилтийн үйлчилгээг нэвтрүүлэхээр ажиллаж байна.

Тус үйлчилгээ нь 2023 оны 2 дугаар сараас эхлэн зах зээлд нэвтэрсэн ба 2023 оны 3 дугаар улирлын байдлаар урамшуулалд суурилсан хамтын санхүүжилтийн 7 төсөлд 291 хөрөнгө оруулагчаас нийт 42.4 сая төгрөгийн санхүүжилт татан төвлөрүүлээд байна. Платформоор дамжуулан санхүүжилт босгосон эдгээр 7 төслийн 6 төсөл нь 1 сараас бага хугацаатай төслүүд бөгөөд төслийн дундаж хугацаа 17 хоног байна.

Платформоор дамжуулан татсан урамшуулалд суурилсан санхүүжилтийг дунджаар 58.3 хувийн биелэлттэйгээр босгосон ба төслүүдийн санхүүжилт татсан дундаж хугацаа 12 хоног байна.

Мөн тус платформ дээр хандивт суурилсан хамтын санхүүжилтийн 7 төсөл нийтлэгдсэн бөгөөд нийт 183 хүнээс 8.2 сая төгрөгийн хандивыг босгожээ.

Платформоор дамжуулсан урамшуулалт санхүүжилтийн төслүүдэд хөрөнгө оруулсан хөрөнгө оруулагчдын 76.3 хувь нь 18–35 нас, 18.9 хувь нь 36–45 нас, 4.1 хувь нь 46–55 нас, 0.7 хувь нь 55–аас дээш насныхан байна.

Хөрөнгө оруулагчид насны бүлгээр

18–35 нас

76.3%

36–45 нас

18.9%

46–55 нас

4.1%

55–аас дээш

0.7%

Бодлого зохицуулалт

Хууль, эрх зүйн орчныг сайжруулах ажлын хүрээнд:

Сэндбоксын орчинд банк бус санхүүгийн байгууллагуудын итгэлцлийн үйлчилгээг арилжаалах үйлчилгээ туршигдаж буйтай холбогдуулан “Итгэлцлийн үйлчилгээний журам”-ын шинэчилсэн найруулгад тусгах холбогдох саналыг Банк бус санхүүгийн байгууллагын газарт хүргүүлэн шийдвэрлүүлсэн.

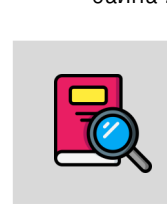
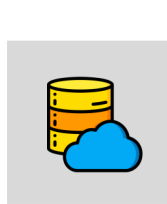
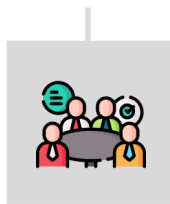
Технологид суурилсан санхүүгийн зах зээлийн хөгжлийг хурдасгах “Финтек зохицуулалтын инновац хаб” байгуулах суурь судалгааг боловсруулан, Азийн хөгжлийн банкнаас хэрэгжүүлж буй техник туслалцааны хүрээнд Монгол Улсын “Финтек зах зээлийн экосистемийг хөгжүүлэх” чиглэлд төслийг хэрэгжүүлэгч байгууллагуудтай хамтран ажиллаж байна.

Хурал, семинар, уулзалт, хяналтын хүрээнд:

Сэндбокс орчинд бүтээгдэхүүн, үйлчилгээгээ турших хүсэлтэй нийт 12 компанитай 22 удаагийн уулзалтыг зохион байгуулсан.

Оролцогчдоос ирсэн тайлан мэдээнд суурилан зайны хяналтыг тогтмол гүйцэтгэн, газар дээрх хяналт, үзлэгийг гүйцэтгэн ажиллаж байна.

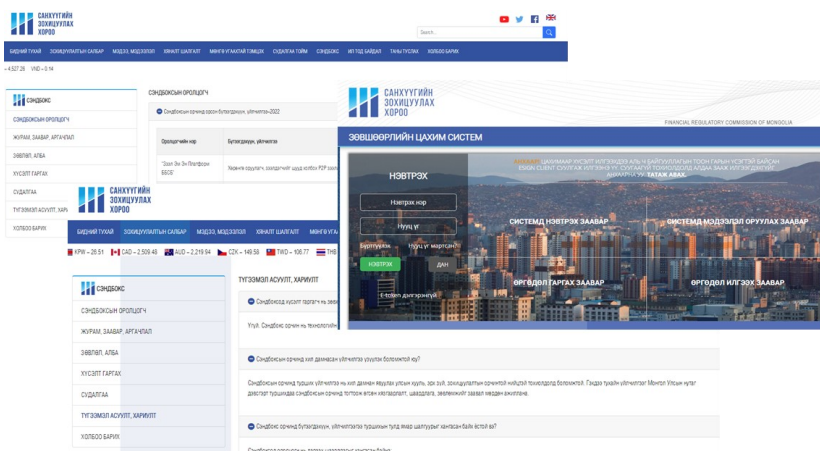
Финтекийн хөгжил болон зохицуулалтын орчны талаарх цахим болон танхимын сургалт, уулзалтуудад тогтмол оролцож байна.

Сэндбоксод туршигдаж буй 4 бүтээгдэхүүн тус бүрд тохирсон тайлан, мэдээний маягтыг боловсруулан 7 хоног, сарын мэдээ, улирлын тайланг төвлөрүүлэн тоон мэдээллийн сан үүсгэн ажиллаж байна.

Сэндбоксод туршигдаж буй бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний олон улс дахь хөгжил, зохицуулалтын орчны судалгааг тогтмол гүйцэтгэн ажиллаж байна.

Сэндбоксын орчныг олон нийтэд таниулах ажлын хүрээнд:

Санхүүгийн зохицуулах хорооны цахим хуудас дээрх “Сэндбокс” цэс шинэчлэгдэн сэндбоксын оролцогч байгууллагуудын мэдээлэл, үйл ажиллагааны тойм, сэндбоксын орчны талаарх түгээмэл асуулт, хариулт зэргийг байршуулан олон нийтийг мэдээллээр ханган ажиллаж байна.

